

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент культури і мистецтва

Освітня програма – **Інструментально-виконавське
мистецтво**

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 025 Музичне мистецтво

галузі знань 02 Культура і мистецтво

Освітня кваліфікація: бакалавр музичного мистецтва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент культури і мистецтва
Викладач (-і)	Карась Ганна Василівна
Контактний телефон викладача	+380503730845
Е-mail викладача	karasg@ukr.net
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту
2. Анотація до курсу	
1.1. Опис (анотація) Навчальна дисципліна «Менеджмент культури і мистецтв» базується на теорії і практиці професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва, що забезпечує процес мистецької освіти бакалаврів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музичної творчості, майстерності та культури. Зміст дисципліни полягає в ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами менеджменту культури і мистецтва, її науковим апаратом; систематизації знань; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього кругозору майбутнього фахівця; виховуванні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; визначати методи самостійної роботи студентів над навчальними матеріалами; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань. Виходячи із сучасного стану і розвитку мистецтва, а також, враховуючи навчальну програму, відпрацьовану у вищих навчальних закладах, що готують музикантів-виконавців, слід вважати доцільним вирішення в рамках цього курсу перерахованих завдань. Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні сутності управлінської діяльності у сферах культури і мистецтва; 2) в ознайомленні із менеджментом спеціальних подій, шоу-бізнесу; 3) в освоєнні складних проблем продюсування, реклами і PR-технологій у сферах культури і мистецтва. 1.2. Тип Дисципліни вибіркової частини 1.4. Термін навчання. IV рік, VIII семестр (четвертий курс бакалаврату, восьмий семестр, 9 тижнів) 1.5. Кількість кредитів. 3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних) 1.6. Викладацький склад. Карась Г. В. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання і диригування.	
2. Мета та цілі курсу	
Мета викладання курсу «Менеджмент культури і мистецтва» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі професійної підготовки бакалаврів освітнього	

напряму «Музичне мистецтво»; оволодінні науково-теоретичними основами економічного аналізу.

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтв» є формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту культури та музичного мистецтва, формування розуміння основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Стратегічне бачення розвитку організації допомагає менеджерам формулювати конкретні та чіткі цілі її поточної діяльності, визначати пріоритетні напрями розвитку, враховувати при плануванні діяльності очікувані від неї результати. Стратегічне бачення організації також сприяє впровадженню менеджменту, орієнтованого на результат.

Курс «Менеджмент культури і мистецтва» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких дисциплін, як «Історія світової та української музики», «Музична психологія». Дисципліна «Менеджмент культури і мистецтва» є однією з профілюючих загальних дисциплін, що визначають кваліфікацію випускника. Дисципліна дає основні знання про зміст предметів циклу, вивчає теоретичні основи економічного аналізу і шляхи їх практичного втілення.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми музикантами змісту курсу, що виявляється у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;
- знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у музично-педагогічній реальності;
- здатності і умінь використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;
- умінь зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефаківців у музичній галузі;
- навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **завдань** курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;
- формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення мистецького досвіду;
- формування професійного менталітету фахівця мистецької галузі;
- засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній музичній та виконавській діяльності;
- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
- формування музичного професіоналізму музиканта;
- розвиток здатності до інтелектуальної автономності.
- вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, управлінських відносин у сферах культури та мистецтва.

В межах цього курсу менеджери культурно-мистецької сфери отримають систематизовані знання основ теорії планування, сучасних підходів до створення та впровадження планів та поглиблять знання сучасного стану та основних напрямів розвитку планування діяльності установ культурно-мистецької сфери.

Розроблений курс допоможе менеджерам культури та музичного мистецтва усвідомити та сформулювати покликання та призначення своєї організації, що визначають стратегічні цілі та напрями розвитку. Він надає студентам знання та практичні навички

аналізу своїх власних ресурсів та зовнішнього оточення, конкурентних переваг своєї організації, аналізу перспективних можливостей її розвитку, оцінювання можливих внутрішніх та зовнішніх загроз, а також розробки стратегічного плану та конкретних завдань щодо його втілення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні теорії розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також для проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у музично-педагогічній реальності;
- здатності уміння використовувати знання для вирішення проблем особистісного розвитку і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекст художнього розвитку людини;
- передові технології і стратегії з формування духовності, дійсної сутності взаємин культури і мистецтва, культури і цивілізації, культури і інструментальної музики;
- чітке усвідомлення джерел духовності та завдання збереження світу музично-вокальних цінностей;
- найкращі зразки музичного мистецтва;
- духовно-просвітницьку діяльність у мистецькій сфері;
- здійснювати аналіз явищ сучасного мистецтва як соціокультурного феномена в історичному ракурсі;
- основні стильові напрямки та процеси розвитку української та світової культури минулого та сучасності;
- стилі, жанри, напрямки, особливості та закономірності музичного процесу.
- теоретичний матеріал з менеджменту культури і мистецтва;
- рівень сучасної науково-теоретичної бази з проблем менеджменту культури і мистецтва;
- науково-теоретичну літературу з цієї проблеми;
- правові основи і законодавство України в галузі культури і мистецтв;
- основи ділового спілкування.

вміти:

- давати змістовну характеристику підприємництва та підприємливості для можливої організації самостійної зайнятості та ведення підприємницької діяльності;
- здійснювати різнобічний узагальнений аналіз суспільно-політичних обставин, які сприяють менеджменту культури і мистецтва;
- проявляти навички ділових комунікацій у професійній сфері, роботи в колективі;
- стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі;
- професійно підходити про проблеми управління різними мистецькими організаціями і колективами;
- грамотно добирати науково-теоретичну літературу з менеджменту культури і мистецтва;
- самостійно опрацьовувати наукову літературу та застосовувати її у власній практичній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» у студентів мають бути сформовані такі **компетентності**:

Компетентності соціально-особистісні

- здатність учитися;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;

- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи.

Загальнонаукові компетентності

- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, культурології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання фундаментальних розділів української та світової культури і мистецтва, в обсязі, необхідному для володіння ними в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;
- базові знання в галузі, необхідні для освоєння загально-професійних дисциплін;
- базові знання з підприємництва та підприємливості для можливої організації самостійної зайнятості та ведення підприємницької діяльності.

Інструментальні компетентності

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- дослідницькі навички;
- навички управління інформацією.

Професійні компетентності Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.

ЗК6 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК 17 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ФК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ФК 16 Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

ФК 18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання

ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу Загальна кількість годин – 90					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			Стац. – 20; Заочн.- 6		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			Стац. – 10; Заочн. - 2		
самостійна робота			Стац. – 60; Заочн. - 82		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VIII	<u>025 Музичне мистецтво</u>	IV	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Тема 1. Сутність, значення і особливості розвитку менеджменту.	лекція	1; 4; 18	2 год. Робота з літерату- рою		Перший тиждень
Тема 2. Організації як об'єкти управління	лекція	4; 18; 21; 22	2 год. Робота з літерату- рою		Перший, другий тиждень
Тема 3. Процес менеджменту. Види і зміст управлінської діяльності.	Лекція Прак- тичне	4; 5; 13; 18; 21; 22	2 год. 2 год. Робота з літерату- рою	5	Другий, третій тиждень
Тема 4. Менеджмент спеціальних подій у сфері культури	Лекція Прак- тичне	1; 2; 3; 6; 7;17; 19; 31; 33; 34	2 год. 2 год. Робота з літерату- рою	5	Третій, четвертий тиждень
Тема 5. Види спеціальних подій і громадських заходів.	Лекція Прак- тичне	1; 2; 17; 31; 33; 34; 37; 38	2 год 2 год. Робота з літерату- рою	5	Четвертий, П'ятий тиждень
Змістовий модуль 2. Тема 6. Менеджмент шоу-бізнесу: цілі,	лекція	12; 15; 16; 20; 24; 25-28; 30	2 год.	5	П'ятий тиждень

ресурси, організація праці			Робота з літературою		
Тема 7. Менеджмент шоу-бізнесу: ефективність методів	лекція	11; 15; 16; 24; 25-28; 30	2 год. Робота з літературою	5	Шостий тиждень
Тема 8. Менеджмент шоу-бізнесу: алгоритм діяльності менеджера	лекція	15; 16; 24; 25-28; 30	2 год. Робота з літературою	5	Шостий Сьомий тиждень
Тема 9. Менеджмент шоу-бізнесу: продюсування	Лекція Практичне	8; 9; 15; 16; 20; 24; 25-28; 30; 40	2 год. 2 год. Робота з літературою	5	Сьомий Восьмий тиждень
Тема 10. Реклама і PR	Лекція Практичне	10; 14; 20; 23; 24; 25-28; 29; 32; 35; 39; 40	1 год. 2 год. Робота з літературою	5	Восьмий Дев'ятий тиждень
Тема 11. Технічне забезпечення спеціальних подій	лекція	24; 25-28; 32; 36; 39; 40	1 год. Робота з літературою	5	Дев'ятий тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	90-100 балів (А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу. 80–89 балів (В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури. 70–79 балів (С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури. 60–69 балів (D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої літератури. 50–59 балів (Е «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури. 26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури. 0-25 балів (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав

	жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури.
Вимоги до письмової роботи	Діагностика знань студентів здійснюється за допомогою: 1) усних опитувань на практичних заняттях; 2) письмових контрольних робіт; 3) письмового виконання аналізу менеджменту конкурсу(фестивалю) Розподіл балів, які отримують студенти Змістовий модуль 1 – 10 балів; Змістовий модуль 2 – 10 балів. Контрольна робота – 20 балів, індивідуальне завдання – 10 балів. 1) Залік – 50 балів. Загальна сума – 100 балів
Практичні заняття	Психологічне тестування: «Чи здатні ви бути менеджером», «Ваші шанси стати підприємцем», «Яка у Вас мотивація до успіху». Спеціальні події. Сценарний план презентації. Спеціальні події. Сценарний план церемонії (відкриття, вручення, вшанування). Спеціальні події. План підготовки конкурсу, фестивалю. Музичні конкурси, фестивалі (академічної, фольклорної, поп-, рок-, джазової музики), які проводяться у різних областях України. Дата заснування, Інтернет портали, де це відображено. Менеджмент шоу-бізнесу: продюсування. Реклама і PR
Умови допуску до підсумкового контролю	Опрацювання рекомендованої літератури. Письмовий аналіз менеджменту конкурсу(фестивалю) Виконання письмових контрольних робіт Усні відповіді на практичних заняттях.
7. Політика курсу Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «бакалавр» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення сьомого (7) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5), який передбачає здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити студентам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі мистецької освіти, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням іноземними мовами. У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.	

9. Рекомендована література

Базова

1. Абрамов Л. К., Азарова Т. В. Менеджмент у сфері культури. Кіровоград: ЦПТІ, 2000. 88 с.
2. Аванесова Г. А. Культурно-досуговая деятельность: Теория и практика организации: учеб. пособие для студентов вузов. М.: Аспект Пресс, 2006. 236 с.
3. Антонюк О. В. Менеджмент культурно-мистецької сфери // Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського : наук. журнал. 2011. Ч.2(11). С.104 –110.
4. Армстронг М. Менеджмент : методы и приемы : Пер. с 3-го англ. изд. К.: Знання-Прес, 2006. 876 с. (Европейский менеджмент).
5. Безгін І. Мистецтво і ринок: нариси. К.: ВВП «Компас», 2005. 544 с.
6. Воротной М. В. Менеджмент музыкального искусства: учеб пособие. СПб : Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; Издательство «Лань», 2013. 256 с.
7. Гагоорт Гіп. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклав з англ. Богдан Шумилович. Львів: Літопис, 2008. 360 с.
8. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: зб. матеріалів Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 2 грудня 2010 року). К.: НАКККіМ, 2011. 172 с.
9. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: традиції, концепції, перспективи : зб. наук. правь (за матеріалами Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 20–21 грудня 2012 року) / відп. за випуск С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2013. 252 с.
10. Дороти Д. Паблсити и паблик рилейшенз. М.: Филинь, 1996.
11. Жданова Е., Иванов С., Кротова Н. Управление и экономика в шоу-бизнесе. М.: Финансы и статистика, 2003.
12. Зайцев В. П. Режиссура эстрады та масових видовищ: навч. посібник. К.: Дакор, 2003.
13. Кові Стівен Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей / пер. з англ. О. Любченко. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. 384 с.
14. Кольбер Ф. Маркетинг у сфері культури та мистецтв / переклад з англ. Святослава Яринича. Львів: Кальварія, 2004. 240 с.
15. Коновалов А. Маленькие секреты большого шоу-бизнеса. СПб.: Питер, 2004.
16. Корнеева С. Как зажигают «звезды». Технологии музыкального продюсирования. СПб.: Питер, 2004. 320 с.: ил.
17. Корнеева С. Музыкальный менеджмент: учеб. пособие. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. 303 с.
18. Кузьмін О. Основи менеджменту: підручник. Вид. 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 464 с. (Альма-матер).
19. Культ-товари-ХХІ: ревизия ценностей (маскультура и ее потребители: коллективная монография / под общ. ред. И. Л. Савкиной, М. А.Черняк, Л. А. Назаровой. Екатеринбург: Издательский дом «Ажур», 2012. 272 с.
20. Музична естрада: Словник / Управління культури Харківської держ. адміністрації Харківський обласний центр народної творчості / В. М. Откидач (уклад.). Х. : Видавець І.В. Якубенко, 2004.
21. Нестуля О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 358 с.
22. Нестуля О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. К. : Знання, 2013. 287 с.
23. Новаторов В. Е. Социально-культурный маркетинг: история, теория, технология: учебное пособие. СПб.: Изд-во «Лань» ; Изд-во «Планета музыки», 2015. 384 с. (Учебники вузов. Специальная литература).
24. Откидач В. Естрадный спів і шоу-бізнес : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 368 с.
- 24а. Переверзев М. П., Косцов Т. В. Менеджмент в сфере культуры и искусства: учеб. пособие. Москва: ИНФРА-М, 2007. 192 с.

25. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. К.: Преса України, 2004. 416 с.
26. Поплавський М. Менеджер культури: підручник. К.: МП «Леся», 1996. 416 с.: іл.
27. Поплавський М. Менеджер шоу-бізнесу: підручник. К.: КНУКіМ, 1999. 560 с.
28. Поплавський М. М. Шоу-бізнес : теорія, історія, практика : підручник для студентів вищих навч. закладів культури і мистецтв. К., 2001.
29. Примак Т. PR для менеджерів і маркетологів: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 202 с.
30. Руда А. 1000 зірок шоу-бізнесу. К.: Школа, 2006.
31. Суминова Т. Н. Арт-менеджмент: реализация государственной политики в сфере культуры и искусства: монография. М.: Академический проект, 2017. 167 с.
32. Тульчинский Г. Маркетинг в сфере культуры: учеб пособие. СПб: Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; Издательство «Лань», 2009. 496 с.
33. Тульчинский Г. Менеджмент в сфере культуры: учеб пособие. 5-е изд., испр. и доп. СПб : Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; Издательство «Лань», 2013. 544 с.
34. Тульчинский Г. Менеджмент специальных событий в сфере культуры: учеб. пособие. СПб: Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; Издательство «Лань», 2010. 384 с.
35. Тульчинский Г. PR в сфере культуры и образования: учеб пособие. СПб: Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; Издательство «Лань», 2011. 576 с.
36. Хезмондалш Д. Культурные индустрии [Текст] / пер. с англ. И. Кушнарева; под науч. ред. А. Михалева; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2014. 456 с.
37. Хренов Н. Социально-психологические аспекты взаимодействия искусства и публики. М., 1991.
38. Чалдини Р. Психология влияния. Как научиться убеждать и добиваться успеха: [пер. с англ. О. С. Епимахова]. М: Эксмо, 2014. 416 с.
39. Шекова Е. Л. Менеджмент и маркетинг в сфере культуры. Практикум: учеб. пособие /под ред. Е. Л. Шековой. СПб: Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» ; ; Издательство «Лань», 2012. – 160 с.
40. Щербак И. Как стать успешным промоутером. Концертный бизнес в России. СПб.: Питер, 2011. 192 с.

Додаткова

1. Карась Г. Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» на музичних факультетах вищих навчальних закладів. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово.* № 32(39). Івано-Франківськ, 2017. С. 240–248.
2. Карась Г. Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» на музичних факультетах вищих навчальних закладів. *International Scientific and Practical Conference "WORLD SCIENCE"*. № 9 (25), Vol.1, September 2017. Multidisciplinary scientific edition. Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference "New Opportunities in the World Science" (August 31, 2017, Abu-Dhabi, UAE). United Arab Emirates, Ajman. С. 16–20.
3. Карась Г. Використання засобів event-менеджменту в презентації нотних та музикознавчих видань. *Менеджмент соціокультурної діяльності: [колективна монографія] / упоряд. О. Козаренко, наук. ред. В. Пасічник. Львів: Растр-7, 2018. С. 176–187.*
4. Карась Г. Використання методик event-менеджменту в презентації музичних видань. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: виклики та концепції сьогодення: зб. наук. праць. / наук. ред., упоряд. С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2018. С. 16–18.*
5. Карась Г. Конкурс вокального мистецтва імені Іри Маланюк як приклад успішного event-менеджменту. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: дослідницькі практики, динаміка розвитку, сфери реалізації: зб. наук. пр. / упоряд., наук. ред. С. Садовенко. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 81–85.*

6. Карась Г. Місія філармонії у продюсуванні академічної музики: збереження традицій і пошук інновацій (на прикладі діяльності Івано-Франківської обласної філармонії). *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: формування громадянського суспільства* : зб. наук. пр. / упор., наук. ред., відп. за вип.: С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2016. С. 19–21.

7. Карась Г. Презентація реалізованого музичного проекту як вид event-менеджменту. *Культурологічний альманах*: Вип. 13. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. С. 90–93.

8. Карась Г. Проект «Ірина Ключковська. Фантазії» (вокальна музика А. Кос-Анатольського та О. Козаренка). *Музика*, 2019, № 3–4. С. 46–50.

9. Karas H., Serhaniuk L., Kazymyryv K., Bardashevskya Y., Maskovych T. DIASPORA ART PROJECT AS A FACTOR TO PROTECT UKRAINIAN MUSIC CULTURE IN THE MODERN TRANSFORMATIONAL PROCESSES. *Asia Life Sciences. The Asian International Journal of Life Sciences*. Laguna, Philippines: Rushing Water Publishers Ltd, 2020. Volume Supplement 22. Issue 2. P. 201–214. (Scopus)

9. Інформаційні (електронні) ресурси

1. Особисте спілкування викладача зі студентами за допомогою електронної пошти.
2. Дистанційний курс для студентів
3. Абрамов Л. К. Менеджмент у сфері культури / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. – Кіровоград : ЦПТІ, 2000. 88 с.
4. Антонюк О. В. Менеджмент культурно-мистецької сфери / О. В. Антонюк // Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського : наук. журнал. 2011. Ч.2(11). – С.104–110.
5. Калинин С. И. Тайм-менеджмент: практикум по управлению временем. –СПб.:Речь,2006. 371 с.
6. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2015. 122 с.
7. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів/ кол. авторів : кер. [Безгін О. І., Бернацька А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. Інститут культурології НАМ України, 2013. 176 с.
8. Менеджмент: конспект лекцій / укладач Д. О. Власенко. Суми: Сумський державний університет, 2011. 71 с.
9. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: формування громадянського суспільства: зб. наук. пр. / упоряд., наук. ред., відп. за вип. : С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2016. 428 с.
10. М. Поплавський : Як стати успішним [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ORH2Q7fFjk&feature=youtu.be> (35, 38 хв)